

Pierwszy był Świdnik

■ 8 lipca 1980 roku pracownicy WSK PZL-Świdnik rozpoczęli strajk. Od tego wydarzenia zaczęła się lawina protestów, które najpierw objęły Lubelszczyznę, a potem cały kraj. Za tydzień w Świdniku, a następnie w Lublinie, obchody 30-lecia tych wydarzeń.

MAGDALENA BOŻKO

bozko@dziennikwschodni.pl

O godz. 9.30 osiemdziesięciu pracowników wydziału obróbki mechanicznej W-320 WSK PZL-Świdnik przerwało pracę. Był 8 lipca 1980 roku. Po kilku godzinach strajk ogarnął całą załogę. Protest wybuchł po tym, jak o 60 proc. wzrosły ceny w zakładowym bufecie.

– To była kropla, która przelała czarę goryczy – mówi **Alfred Bondos**, wówczas pracownik wydziału motocyklowego WSK i uczestnik strajku. – Niezadowolone narastało od dawna, a wynikało z niesprawiedliwości, której doświadczyliśmy. W zakładzie brakowało dosłownie wszystkiego, robotników nie było stać na nic, a promieniści wyjeżdżali za granicę, dostawali nagrody i talony na samochody. Nie mogliśmy dłużej na to patrzeć.

Robotnicy zażądali m.in. podwyżki płac, zmniejszenia różnic płacowych, socjalnych i większych dostaw żywności do Świdnika. Strajk trwał 4 dni, 11 lipca podpisano porozumienie korzystne dla pracowników, którzy wrócili do pracy. – Było to pierwsze pisemne porozumienie zawarte między komunistycznym rządem a strajkującymi robotnikami zawarte latem 1980 roku. Podkreślam: Pierwszy był Świd-

Przygotowania idą pełną parą. Wczoraj m.in. Andrzej Kielar z MOK Świdnik rozwieszał w mieście plakaty wydrukowane specjalnie na 30-lecie wydarzeń lipcowych

nik. Pokazaliśmy wszystkim, że można coś wywalczyć – uważa Bondos.

Po proteście w Świdniku ruszyła lawina strajków, które od 9 do 15 lipca objęły m.in. Fabrykę Maszyn Rolniczych „Agromet”, Lubelskie Zakłady Naprawy Samochodów, Fabrykę Samochodów Ciężarowych, Zakłady Azotowe „Puławy”. Od 16 do 19 lipca strajkował Węzeł PKP Lublin i MPK. Strajki lipcowe objęły w naszym regionie w sumie 150 zakładów, a wzięło w nich udział ok. 50 tys. pracowników. – Lubelski lipiec 1980 roku był jednym z tych wydarzeń, które zmieniły Polskę, Europę i świat – uważa **Krzysztof Grabczuk**, marszałek województwa.

– Byliśmy małą iskierką, która wznieciła wielki ogień w całej Polsce. Bez nas nie byłoby wielkiego sierpniowego zrywu na Wybrzeżu – ocenia **Alfred Bondos**.

ŚWIDNICKI LIPIEC 9–11 LIPCA

● 8 lipca przed biurkiem PZL-Świdnik: godz. 10 złożenie kwiatów przed pomnikiem Świdnickiego Lipca; godz. 11 uroczysta sesja Rady Miasta ● 9–11 lipca Dni Świdnika 2010 na stadionie GPTS AVIA: występ Budki Suflera, HEY oraz O.S.T.R., Ogólnopolski Złot Motocykli WSK, zawody w strzelectwie sportowym, V Międzynarodowe Zawody Spadochronowe.

LUBELSKI LIPIEC 17–25 LIPCA

● 17 lipca z Lublina wyjedzie specjalny wagon pamięci w ramach projektu „wagon2010.lublin.pl”, który dojedzie 14 sierpnia do Gdańska ● 24 lipca na placu Litewskim w Lublinie otwarta zostanie wystawa IPN „Zacząło się w lipcu. Solidarność w Regionie Środkowowschodnim 1980 – 1989”. Tego samego dnia o godz. 20 na placu Litewskim wystąpi zespół EUROPE ● 25 lipca: Koncert „W hołdzie Solidarności – drogi do wolności”.